

ÚS DE LES MAJÚSCULES SEGONS LA FUNCIO DISTINTIVA DEL TERME

1. Denominacions personals

1.1. Antropònims, pseudònims, sobrenoms, hipocorístics i altres

S'escriuen en majúscula inicial.

Joan Fuster i Ortells	Tòfol [Cristòfol]
María Moliner Ruiz	Edmondo de Amicis
Josep Martínez Ruiz, àlies <i>Azorín</i>	Jaume I el Conqueridor

• Les partícules que precedixen alguns cognoms s'han d'escriure en minúscula si van a continuació del nom i en majúscula si este no hi consta.

Robert de Niro	el senyor De Niro
Àlvar d'Orriols	el traductor D'Orriols
Alicia de la Rocha	la senyora De la Rocha
Vincent Willem van Gogh	un quadre de Van Gogh

1.2. Fórmules de tractament personal

Les diverses formes de tractament personal s'escriuen en minúscula, tret que acompanyen un tractament protocol·lari o formen part d'un nom propi.

el senyor Ripoll	la senyora Carme Miquel
l'apòstol sant Pau	mossén Pere sor Agnés

1.2.1. Amb les formes abreujades cal emprar la majúscula.

el Sr. Ripoll	la Dra. Sanç	Mn. Pere (mossén)
St. Vicent Ferrer	l'Excm. Sr. Miquel Pons	

1.2.2. Quan el mot 'sant' forma part d'un nom propi s'escriu en majúscula; n'és el cas, per exemple, d'alguns topònims, festivitats, noms de plantes.

el poble de Sant Mateu	l'herba de Sant Roc	Tots Sants
dinarem junts per Sant Joan	mal de Sant Llätzer	l'arc de Sant Martí

1.2.3. Les formes de tractament no valencianes s'escriuen en majúscula.

Sir Laurence Olivier	Madame Claude	Don Rodrigo Díaz de Vivar
----------------------	---------------	---------------------------

1.3. Fórmules de tractament protocol·lari

Els tractaments protocol·laris, els càrrecs i els tractaments personals que acompanyen, s'han d'escriure en majúscula.

el M. Hble. President de la Generalitat
el Molt Honorable President de la Generalitat
la senyora Maria Bru, Excel·lentíssima i Magnífica Rectora de la Universitat

Nota: en els documents administratius no s'empra el tractament protocol·lari

1.4. Càrrecs oficials, dignitats i títols nobiliaris

S'escriuen en minúscula.

1.4.1. Els càrrecs públics, corporatius, religiosos i representatius.

la rectora	el president	el capità general
el dalai-lama	el degà	el secretari
el rei	el papa	el gerent
l'alcaldesa	la coronela	l'abadessa
la cap de servei	el conseller	el soldat
l'arquebisbe	l'auxiliar	la ministra
la regidora	el patriarca	la jutgessa

1.4.2. Els termes col·lectius usats en sentit genèric per evitar l'ús sexista del llenguatge, especialment pel que fa a la designació de càrrecs.

el rectorat (en lloc de: rector/rectora)
l'alcaldia (en lloc de: alcalde/alcaldesa)
la gerència (en lloc de: el/la gerent)
el deganat (en lloc de: degà/degana)
la presidència (en lloc de: president/presidenta)
la secretaria (en lloc de: secretari/secretària)
la regidoria (en lloc de: regidor/regidora)
el ministeri (en lloc de: ministre/ministra)

• Si estos termes corresponen a òrgans administratius o polítics concrets, cal escriure'ls en majúscula.

el Rectorat de la Universitat d'Alacant
la Gerència de la Universitat de València
la Secretaria de les Corts Valencianes
la Presidència del III Congrés de Medicina
la Conselleria de Benestar Social
el Deganat de la Facultat de Ciències

1.4.3. Les professions i els oficis.

la jutgessa l'electricista la professora el fuster l'auditora

1.4.4. Els graus acadèmics i administratius.

la doctora el professor emèrit la catedràtica el magistrat

1.4.5. Els títols nobiliaris.

la duquessa el marquès la infanta el baró el príncep Felip

1.5. Dinasties i llinatges

S'escriuen en majúscula.

els Borja els Trastàmara les princeses Borbó
els Àustria els March la dinastia Ming

- Però hi ha casos en què s'usa en minúscula, tant en singular com en plural.

el rei haiximita els alauites la dinastia curaixita

1.6. Noms de divinitats, éssers mitològics, animals i personatges de ficció

S'escriuen en majúscula.

Al·là Venus la gossa *Laika*
Buda Polifem el dofí Flipper
Déu Pare Cíbele Blancaneu
Horus la Mare de Déu la Pantera Rosa

- Si s'empren en sentit genèric van en minúscula.

una sirena el déu dels cristians sembla un quasimodo és un dimoni

2. Organismes, institucions, entitats i empreses

2.1. Institucions, organismes i empreses públiques o de caràcter oficial, i els departaments o servicis que les integren

S'escriuen en majúscula.

la Generalitat Valenciana la Conselleria de Cultura i Educació
l'Ajuntament de València el Ple de l'Ajuntament

la Diputació d'Alacant	el Consell de la Generalitat
el Ministeri d'Economia i Hisenda	la Comissió Europea
la Conferència Episcopal Espanyola	el Consell Valencià de Cultura
la Direcció General d'Esports	la Comissió d'Ensenyament del Parlament
el Jutjat de Primera Instància núm. 1	l'Armada espanyola
la Policia Local [de Castelló]	l'Exèrcit de l'Aire
la Guàrdia Urbana [de Barcelona]	l'Hospital General d'Alacant
la Universitat Nacional d'Educació	la Universitat Jaume I
el Deganat de la Facultat de Filosofia	la Facultat de Ciències Econòmiques
la Gerència de la Universitat	el Departament de Filologia Romànica
el Servei de Llengües i Terminologia	la Fundació Universitat-Empresa
l'Institut Joan Lluís Vives	l'Equip de Govern [de la Universitat]
l'Institut de Batxillerat Francesc Ribalta	el Col·legi Públic Enric Valor
el Foreign Office	el Bundesbank
Scotland Yard	la Commonwealth

2.1.1. Si s'escurça la denominació completa, es preferible usar la majúscula.

la Universitat [d'Alacant] ha decidit...
la Conselleria [d'Hisenda] ha presentat...
des del Servei [de Recursos Humans] s'ha decidit...

2.1.2. Cal emprar la minúscula si no és una referència concreta, si s'usa en plural o si té caràcter privat.

cada vicerektorat ha de presentar una memòria
els consells socials de les universitats
les facultats de Medicina i de Farmàcia
els ajuntaments de Castelló i d'Elx
els ministeris d'Hisenda i d'Agricultura

2.1.3. Els termes equivalents d'institucions i organismes que no formen part del nom oficial (termes coreferents) s'han d'escriure en minúscula.

el consistori de la ciutat de Castelló	la corporació provincial
la institució acadèmica [la Universitat]	esta entitat [la Cambra de Comerç]
el nostre centre [Escola Universitària]	este organisme [el Consell Social]
el gabinet ministerial [el Ministeri]	l'equip rectoral [de la Universitat]

2.1.4. Els termes que designen entitats o institucions juridicopolítiques i religioses s'escriuen preferentment en minúscula.

monarquia parlamentària	l'islam
l'estat espanyol	l'església anglicana
l'administració autonòmica	l'exèrcit americà

2.2. Empreses i entitats privades de caràcter econòmic, social, acadèmic i cultural

S'escriu en minúscula el terme genèric i en majúscula la denominació, en la qual, i d'acord amb la forma decidida per l'entitat, es pot incloure, si pertoca, altres paraules gramaticals com ara els articles o les preposicions. Cal respectar les formes creades per cada organisme.

publicat per Edicions 62	la Junta Directiva de l'Hèrcules
és d'El Corte Inglés	l'Associació de Veïns Martorell Mira
el sindicat Unió General de Treballadors	
el Gremi de Llibreters de València	
el centre cívic de Ciutat Vella	Associació de Jubilats X
el Club de Golf X	la Federació Espanyola de Futbol
el Café de l'Oci	la llibreria Tres i Quatre

3. Activitats acadèmiques, científiques i socials

3.1. Congressos, col·loquis, jornades, festivals, reunions, simposis, cursos, cicles

S'escriuen en majúscula les paraules principals, i els termes genèrics si formen part del nom propi que introduïxen.

la VIII Olimpíada de Física
el XV Col·loqui de la Societat d'Onomàstica
la Conferència sobre el Pròxim Orient
la Mostra de València Cinema del Mediterrani
la IX Trobada de Serveis Lingüístics
el Festival per la Pau i la Solidaritat
la Fira/el Saló de l'Automòbil de Barcelona
el Campionat Amateur d'Escacs
el Mundial de França [campionat de futbol]
el II Congrés Internacional de Numismàtica
els XVII Cursos d'Estiu
la Universitat d'Estiu Ramon Llull
la Universitat Internacional X
l'Escola d'Estiu dels Xiquets i Xiquetes
V Cicle de Cinema i Fotografia

3.2. Discursos, conferències, seminaris, ponències, informes, estudis, cursets, comunicacions

S'escriuen atenent este criteri:

l'informe Ocupació i L/legislació L/laboral (*cal ser coherents en tot el document, tant si triem la majúscula com la minúscula*)

l'estudi El personal laboral...

la conferència «Violència i societat»

el programa d'intercanvi Sòcrates-ERASMUS

Curs de Ll/llenguatge A/administratiu

l'exposició Els ibers a la Mediterrània o «Els ibers a la Mediterrània»

la taula redona «Contaminació de l'aquífer X»

3.3. Premis, guardons, distincions

El nom propi de premis, guardons i distincions s'escriu en majúscula i els termes genèrics, en minúscula, tret que estos vagen acompanyats d'un numeral, determinant o adjectiu.

els XXV Premis Octubre

ella ha rebut la Creu de Sant Jordi

el Premi Extraordinari de Carrera

ha rebut la Medalla d'Or de la Universitat

li han atorgat l'Alta Distinció

el premi Andròmina de novel·la

els premis Ciutat de Castelló

els premis de la Nit de Santa Llúcia

3.4. Cicles formatius i acadèmics

S'escriuen d'acord amb este criteri:

la llicenciatura en Dret

la diplomatura en Turisme

l'enginyeria tècnica

els estudis de tercer cicle

el doctorat en Lexicografia

l'E/educació G/eneral B/bàsica (EGB)

el B/batxillerat U/unificat i P/polivalent (BUP)

l'E/ensenyament S/secundari O/obligatori (ESO)

3.5. Titulacions, assignatures, àrees de coneixement i programes de doctorat

S'escriuen en majúscula totes les paraules que designen la matèria, tret d'articles, conjuncions i preposicions.

Direcció i Administració d'Empreses
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió
l'assignatura Història de la Llengua II
el programa de doctorat Anàlisi del Discurs
l'assignatura troncal Dret Civil I
els crèdits de lliure configuració
és doctor en Química
és diplomada en Traducció

4. Publicacions, obres d'art i documents

4.1. Llibres, pel·lícules, obres d'art

S'escriuen en majúscula inicial i en cursiva.

l'lig *El nom de la rosa*
Diccionari català-valencià-balear
la projecció de *La guerra de les galàxies*
el programa informàtic *Examinator*
van veure *la Pietat* de Miquel Àngel
el quadre de *La Gioconda*
la representació de *Le nozze di Figaro*
el ballet *El llac dels cignes* de Txaikovski

4.1.1. La inicial del primer mot del nom d'una col·lecció i les dels noms i adjectius que hi du s'escriuen en majúscula. El nom de les col·leccions s'escriuen en cometes llatines.

la col·lecció «*La Sonrisa Vertical*»

4.1.2. Els mots que formen part d'una publicació periòdica s'escriuen en majúscula i cursiva. El nom dels articles s'escriuen en cometes llatines.

la revista *El Temps* el diari *El País*
«*La traducció jurídica*», publicat en la *Revista de Llengua i Dret*

4.2. Documents oficials actuals

S'escriuen d'acord amb el criteri següent:

la Llei O/orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del P/poder J/udicial
la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de R/règim J/jurídic de les
A/administracions P/públiques i del P/procediment A/administratiu C/comú

el Reial D/decret L/llei 1/1998, de 27 de febrer, sobre l/infraestructures X
l'Ordre de 15 de febrer de 1999, per la qual es regula el procediment de gestió
i...

el Projecte de R/regeneració del L/litoral V/valencià
la Sentència núm. 1217 del Tribunal Superior de Justícia

4.2.1. La denominació incompleta o els usos genèrics s'escriuen en minúscula.

l'aplicació de la llei	una sentència condemnatòria
la llei sobre les parelles de fet	la llei de l'avortament
el recurs presentat davant el tribunal	

4.2.2. Les parts d'un document oficial s'escriuen en minúscula.

el preàmbul de la llei	la disposició transitòria
el capítol II «De les proves...»	el pròleg
l'article 14 diu: «La clàusula segona del conveni sobre... »	

4.2.3. Els documents de l'A/administració pública s'escriuen d'acord amb el criteri següent:

l'acta de la Junta de Govern
el certificat acadèmic personal
l'informe de l'assessoria jurídica, *però informe d'Assessoria Jurídica*
el dictamen del cap de Recursos Humans
la targeta d'identificació universitària (TIV)

4.2.4. Les tramitacions i documents administratius, actuacions oficials i impostos s'escriuen de la manera següent:

el document nacional d'identitat (DNI)	
la cartilla de la Seguretat Social	la petició de compareixença
el número d'identificació personal (NIF)	la interpel·lació al Govern
el passaport vigent	
l'Impost sobre la renda de les persones físiques / l'impost sobre la renda de les persones físiques	
l'Impost sobre béns immobles (IBI) / l'impost sobre béns immobles	

5. Temps

5.1. Dies, mesos i estacions; períodes i segles

S'escriuen en minúscula.

els dilluns pel maig o desembre la tardor
el quatre-cents cap al nou-cents el segle xv, el segle XXI (en versaleta)

5.2. Esdeveniments històrics singulars i celebracions oficials, socials i religioses

S'escriuen en majúscula, tret d'articles, conjuncions i preposicions.

la Revolució Cultural Xinesa la Revolució Francesa
la Revolució d'Octubre
la Segona Guerra Mundial la Nit de Sant Joan el Nadal
la Guerra de Successió el Nou d'Octubre el Dia de l'Arbre
la Guerra Civil (espanyola) la Setmana Santa el Cap d'Any
les Fogueres d'Alacant la Candelera

5.3. Tractats, acords i fets històrics

S'escriu preferentment en minúscula el terme genèric i en majúscula el nom propi.

els decrets de Nova Planta el tractat de Versalles
la conferència de Potsdam la Restauració
els pactes de la Moncloa els acords de Camp David
la batalla de Lepant el cisma d'Occident
el procés de Nuremberg l'Antic Règim

5.4. Divisions temporals i culturals, i moviments intel·lectuals

S'escriuen de la manera següent:

el J/juràssic l'era de la fundació de Roma l'E/edat M/mitjana
el romànic el gòtic el barroc
el cubisme el surrealisme el modernisme
el catarisme l'escolàstica la beatlemania
el cristianisme l'humanisme el romanticisme
l'E/edat de B/bronze la dècada dels seixanta els anys vint

- Hi ha casos en què la tradició ha imposat l'ús de la majúscula.

el Renaixement la Il·lustració la Renaixença
la Decadència el Risorgimento la Belle Époque

6. Espai

6.1. Topònims

6.1.1. Els topònims propis s'escriuen en majúscula inicial, tret d'articles, conjuncions i preposicions.

pel Campello	la Vall d'Albaida	les Muntanyes Rocalloses
Sant Vicenç dels Horts	Canet lo Roig	Castelló de la Plana
Bonrepòs i Mirambell	Vila-real	Vall-de-roures
Mont-roig del Camp	Santa Eulària del Riu	

6.1.2. Els exotopònims adaptats segueixen les mateixes normes que els topònims propis.

un carrer del Caire	de la Corunya	
de l'Havana	dels Monegres	de l'Haia
de Sud-àfrica	d'Ucraïna	de Niça

6.1.3. Els exotopònims no adaptats mantenen les majúscules de la llengua originària.

de Los Angeles d'El Escorial a La Rioja

6.1.4. Els topònims que designen denominacions d'origen de productes de consum s'escriuen en minúscula.

aquell xerés era massa dolç	els millors porto són els negres
un terra de pòrtland	un conyac de garrafa

6.1.5. Els gentilicis s'escriuen en minúscula.

castellonenc	afgana	uropeu	valencià	alacantí
nord-americà	cerdà	ponentí		

6.1.6. Els termes coreferents aplicats als topònims s'escriuen en majúscula.

la Ciutat Eterna	la Ciutat del Túria	la Ciutat Comtal
la Venècia del Nord	el Cap i Casal	la Ciutat de la Llum

• Cal tenir en compte, però, que alguns d'estos termes no estan suficientment fixats per la tradició o resulten merament descriptius. En este cas s'escriuen en minúscula.

la ciutat dels gratacels el país del sol

6.1.7. La part genèrica d'un topònim urbà o d'una obra pública s'escriu en minúscula i la part definitòria, en majúscula.

la plaça del Mercat	l'avinguda de Jaume I	el carrer Major
el barri del Palmeral	el monestir de Benifassà	el mercat de Sant Antoni
el parc de Ribalta	l'autovia d'Ademús	
el pantà del Sitjar	el canal de Suez	la presa d'Assuan
l'estret de Magallanes	el pavelló Ciutat de Castelló	
el campus del Riu Sec	el campus dels Tarongers	

6.1.8. La part genèrica dels orònims i hidrònims s'escriu en minúscula i la part definitòria en majúscula.

la vall del Millars	la serralada Ibèrica	el desert del Sàhara
el riu Ebre	el llac de Sant Maurici	el pol Nord
la península Ibèrica	les salines de Torrevella	el cap de Sant Antoni
la cova de les Meravelles	la mar Mediterrània	l'oceà Atlàntic
el penyal d'Ifac	l'arxipèlag de les Columbretes	
el tròpic de Capricorn	la serra d'Espadà	el golf Pèrsic

6.1.9. En els casos en què el genèric ha passat a formar part del topònim o designa altres conceptes cal usar la majúscula.

la Vall d'Uixó	el Tossal Gros	el Desert de les Palmes
l'Estany [Nules]	les Illes Balears [comunitat autònoma]	
la Rambla [Barcelona]	l'Esplanada [Alacant]	el Pla [Borriana]
el Barri Gòtic	el Reial Monestir del Puig	
el Mercat Central [València]		

• Si el terme genèric substiteix un topònim singular delimitat pel context lingüístic, cal posar-lo en majúscules.

viuen al golf Pèrsic	viuen al Golf [Pèrsic]
són de la península Ibèrica	són de la Península [Ibèrica]
viuen al desert del Sàhara	viuen al Desert [del Sàhara]

6.1.10. Els termes geopolítics s'escriuen en majúscula.

l'Orient Mitjà	el Tercer Món	Amèrica Llatina
la Costa dels Tarongers	els Països de l'Est	l'Extrem Orient
el Nou Continent	l'Àfrica Negra	les Illes Britàniques

• Si el complement que acompanya el topònim no en forma part, s'escriu en minúscula.

Àsia meridional Europa occidental el sud d'Amèrica

6.1.11. Les divisions territorials administratives, històriques, religioses, etc., s'escriuen en minúscula.

la regió del Caixmir	
la comarca de l'Alcalatén	la província de Conca
la diòcesi de Tortosa	el terme municipal d'Elx

6.1.12. Els monuments i els edificis singulars s'escriuen en majúscula.

el Micalet	la Llotja [València]	el Golden Gate
el Saló Daurat	el Pati dels Tarongers	la Casa dels Caragols
la Capella Sixtina	l'Arc de Triomf	la Porta de la Mar
la Biblioteca Municipal	la Casa Rosada	el Kremlin

6.1.13. Els edificis i les dependències genèriques d'edificis públics s'escriuen en minúscula.

l'aula B405	la sala de juntes	la cafeteria
la biblioteca	el garatge	el laboratori de Dret
l'edifici B	l'aulari	el magatzem
el despatx B201	la sala d'actes Alfons el Magnànim	

6.2. Cossos i espais celestes

S'escriuen en majúscula.

el planeta Saturn	la Terra	la Lluna	el cometa Halley
la Via Làctia	l'Óssa Menor		

• Si no fan referència a l'astronomia s'escriuen en minúscula.

hi ha lluna plena una posta de sol són d'una terra desconeguda

6.3. Noms de vents i punts cardinals

S'escriuen en minúscula.

vent de gregal un llevant molt fort fa ponent
van cap al nord són d'una comarca de l'oest anaren cap a migjorn

- Els símbols dels punts cardinals s'escriuen en majúscula.

el N [el nord] l'O / l'W [l'oest] l'ENE [l'est-nord-est]

7. Altres

7.1. Noms col·lectius i artístics

S'escriuen en majúscula.

The Beatles el Grup Parpalló l'Orquesta Platería

7.2. Noms d'objectes, productes, vehicles i marques

S'escriuen en majúscula.

la Barbie un Ford Ka un paquet de Kellogs
el *Concorde* un Boeing 727
la promoció de Nike l'Orient Express l'Euromed

- Però si s'usen en sentit genèric, cal escriure'ls en minúscula.

una aspirina per al dolor es va trencar el sostre d'uralita
he comprat un dònut de xocolata escolta música amb un walkman
només pren danones de postres

7.3. Termes i notacions musicals

S'escriuen en minúscula.

do, re, mi, fa, sol, la, si en la major
sol bemoll allegro
adagio contralt
soprano treset
minuet concerto grosso

7.4. Abreviacions

7.4.1. Les abreviatures s'escriuen en majúscula si l'expressió sencera també s'hi escriu.

a. de C. [abans de Crist] J. M. [Josep Maria]

7.4.2. Les sigles s'escriuen, en general, en majúscula, encara que la forma sencera original estiga en minúscula.

DNI [document nacional d'identitat]

NRP [número de registre personal]

IRPF [impost sobre la renda de les persones físiques]

- Hi ha casos de sigles que combinen les majúscules i les minúscules.

DdB [Diari de Barcelona]

CiU [Convergència i Unió]

UVic [Universitat de Vic]

ETApm [País Basc i llibertat. Politicomilitar]

7.4.3. Els símbols s'escriuen en majúscula o minúscula, segons com hagen quedat fixats.

H [hotel] h [hora] P [aparcament] EUR [euro]

7.4.3.1. Els símbols corresponents a les unitats de mesura s'escriuen generalment en minúscula; però si el símbol correspon a la inicial d'un nom propi, s'ha d'escriure en majúscula.

cm [centímetre]

km [quilòmetre]

W [del nom James Watt]

N [del nom Isaac Newton]

qHz [quilohertz]

Wh [watt-hora]

7.4.3.2. S'escriuen en majúscula inicial els símbols dels elements químics.

Au [or] Cs [cesi] Fe [ferro]

7.5. Termes científics, invents i descobriments

Només s'escriu en majúscula el nom propi que hi haja en el terme.

el teorema de Pitàgores

l'efecte Hall

la balança de Cotton

el pèndol de Foucault

el principi d'Arquimedes

l'efecte Doppler

la llei de Boyle-Mariotte

la integral de Fourier